

Stockholms
universitet

Institutet för social forskning

Arbetsmarknadskunskap AKPA

Kursbeskrivning

Arbetsmarknadssociologi 1: En introduktion 7,5 hp

Lärare: Charlotta Magnusson (kursansvarig)

Kursbeskrivning

Kursen ger orientering och kunskaper om centrala områden inom arbetsmarknadssociologi. Kursen behandlar grundläggande sociologiska begrepp så som social stratifiering och social ojämlikhet med fokus på arbetsliv och arbetsmarknad och strukturomvandlingar på arbetsmarknaden. Områden som levnadsvillkor och makt behandlas också. Därtill studeras den svenska modellen och dess framväxt samt Sveriges arbetsmarknad i ett jämförande perspektiv.

Undervisningsformer

Undervisningen på kursen består av föreläsningar och seminarier. Föreläsningarna syftar till att ge en kunskapsgrund och förståelse för kursens innehåll. Gästföreläsningar kan förekomma.

Delkursen har två seminarier. Där ges studenten övningsuppgifter i form av arbetsmarknadssociologiska problem att lösa i grupp (eller enskilt). Seminarierna är obligatoriska. Möjlighet till komplettering finns.

Kunskapskontroll och examination

Delkursen examineras genom en hemskrivning och genom obligatoriskt närvaro på seminarium och aktivt seminariedeltagande.

Hemskrivningen behöver lämnas in före angivet datum om inga särskilda skäl föreligger. Vid senare inlämning hänvisas till schemalagt omtentamenstillfälle. Om studenten är frånvarande på något obligatoriskt seminarium ska studenten lämna in en kompletteringsuppgift innan hemskrivningen får göras. Godkänt aktivt deltagande på seminarium kan tillgodoräknas i upp till tre terminer.

Betygsskala

Betygsättning sker med sju gradig målrelaterad betygsskala: A = utmärkt, B = Mycket bra, C = Bra, D = Tillfredsställande, E = Tillräckligt, Fx = Otillräckligt, F = Helt otillräckligt

Betygskriterier

A Studenten kan redovisa för och använda sig av grundläggande begrepp inom arbetsmarknadssociologi på ett utmärkt vis. Studenten kan utmärkt förklara och självständigt diskutera sociologiska teorier. Studenten kan fullt ut redovisa för och kan självständigt diskutera social ojämlikhet och diskutera empiriska studier kopplade till social stratifiering på arbetsmarknaden. Studenten kan mycket utförligt diskutera strukturomvandlingar på arbetsmarknaden och i arbetslivet. Studenten kan redogöra för Sveriges arbetsmarknad i ett jämförande perspektiv med andra länder på ett utmärkt vis.

B Studenten kan redovisa för och använda sig av grundläggande begrepp inom arbetsmarknadssociologi på ett mycket bra vis. Studenten kan mycket utförligt förklara och diskutera sociologiska teorier. Studenten kan mycket bra redovisa för och kan diskutera social ojämlikhet och diskutera empiriska studier kopplade till social stratifiering på arbetsmarknaden. Studenten kan utförligt diskutera strukturomvandlingar på arbetsmarknaden och i arbetslivet. Studenten kan redogöra för Sveriges arbetsmarknad i ett jämförande perspektiv med andra länder på ett mycket bra vis.

C Studenten kan redovisa för och använda sig av grundläggande begrepp inom arbetsmarknadssociologi på ett bra vis. Studenten kan utförligt förklara sociologiska teorier. Studenten kan redovisa för social ojämlikhet och diskutera empiriska studier kopplade till social stratifiering på arbetsmarknaden. Studenten kan diskutera strukturomvandlingar på arbetsmarknaden och i arbetslivet. Studenten kan redogöra för Sveriges arbetsmarknad i ett jämförande perspektiv med andra länder på ett bra vis.

D Studenten redogör för grundläggande begrepp inom arbetsmarknadssociologi på ett tillfredsställande vis. Studenten kan förklara sociologiska teorier. Studenten kan redovisa för social ojämlikhet och diskutera empiriska studier kopplade till social stratifiering på arbetsmarknaden. Studenten kan redogöra för strukturomvandlingar på arbetsmarknaden och i arbetslivet. Studenten kan redogöra för Sveriges arbetsmarknad i ett jämförande perspektiv med andra länder på ett tillfredsställande vis.

E Studenten redogör för grundläggande begrepp inom arbetsmarknadssociologi på ett tillräckligt bra vis. Studenten kan i viss mån förklara sociologiska teorier. Studenten kan redogöra för social ojämlikhet och diskutera empiriska studier kopplade till social stratifiering på arbetsmarknaden på ett tillräckligt bra vis och utan större fel. Studenten kan i viss mån redogöra för strukturomvandlingar på arbetsmarknaden och i arbetslivet. Studenten kan redogöra för Sveriges arbetsmarknad i ett jämförande perspektiv med andra länder på ett tillräckligt bra vis

Kurslitteratur

Se aktuell litteraturlista på kursens hemsida.

LÄSANVISNINGAR TILL RESPEKTIVE FÖRELÄSNING

Föreläsning 1

Bengtsson, M, och Berglund. T. (2017). Arbetslivet: kapitel 2 (till och med sid 54) Lund: Studentlitteratur.

Udehn, L. (2016) Sociologins ursprung och grunder (fram till och med s. 29) i Edling, C. och J. Rydgren (red.) *Social handling och sociala relationer*. Stockholm: Natur och Kultur

Föreläsning 2 Social stratifiering – social klass

Bengtsson, M, och Berglund. T. (2017). Arbetslivet: kapitel 12 Lund: Studentlitteratur.

Att ladda ned från Athena:

Evertsson, M. och Magnusson, C. (2014). Inledning. I Evertsson, M och C. Magnusson (red.) *Ojämlighetens dimensioner*. Stockholm: Liber

Utvalda sidor från: Jonsson. J-O (2007) Social skiktning och klass. I Edling, C. och J. Rydgren (red.) *Social handling och sociala relationer*. Stockholm: Natur och Kultur

Föreläsning 3 Social stratifiering och kön

Bengtsson, M, och Berglund. T. (2017). Arbetslivet: kapitel 13

Att ladda ned från Athena:

Acker, J. (1990). Hierarchies, jobs, bodies: A theory of gendered organizations. *Gender & Society* 4:139-158,

Magnusson, C. och Neramo, M. (2014) Familjeansvar och könslöneskillnader. i Boye, K. och M. Neramo (red.) *Lönsamt arbete: Familjeansvarets fördelning och konsekvenser*, Forskningsantologi till Delegationen för jämställdhet i arbetslivet, SOU 2014: 28, Stockholm: Fritzes.

Föreläsning 4 Social stratifiering och etnicitet

Bengtsson, M, och Berglund. T. (2017). Arbetslivet: kapitel 14

Att ladda ned från Athena:

Bursell, M. (2019). Arbetsmarknaden – integration, segregering och diskriminering, i Å. Sandberg (red.) *Arbete och Velfärd. Ledning, personal och organisationsmodeller i Sverige*. Lund: Studentlitteratur.

Föreläsning 5 Social stratifiering, arbetsvillkor och hälsa

Bengtsson, M, och Berglund. T. (2017). Arbetslivet: Kapitel 16 och 17

Att ladda ned från Athena:

Kjellsson, S. (2021) Do working conditions contribute differently to gender gaps in self-rated health within different occupational classes? Evidence from the Swedish Level of Living Survey. *PLOS One*. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0253119>

Film länk finns på Athena:

Arbetsmiljöverket (2017). Utmaningen – en film om den sjuka jobbstressen

Ytterligare lästips om att förebygga ohälsa i arbetslivet (ej obligatorisk kurslitteratur):

Folkhälsomyndigheten (2021). Att förebygga psykisk ohälsa i arbetslivet Resultat från en kartläggande litteraturöversikt om universella interventioner på arbetsplatsen. Sidorna 22-47 <https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/a/att-forebygga-psykisk-ohalsa-i-arbetslivet/>

Föreläsning 6 Arbetsmarknadens parter

Bengtsson, M, och Berglund. T. (2017). Arbetslivet: Kapitel 3. Arbetsmarknaden (inte hela kapitlet). s. 61-70. Och kapitel 9. Fack, arbetsgivare och industrial relations. s. 229-268

Att ladda ned från Athena:

Movitz, F. och Sandberg Å. (2019). Arbetsliv i Svergie – modell i förändring i Å. Sandberg (red.) *Arbete och Välfärd. Ledning, personal och organisationsmodeller i Sverige*. Lund: Studentlitteratur. Läs s. 98-113 (läs från "Historiska kompromisser och framväxten av en arbetslivsregim")

Föreläsning 7 Komparativ sociologi – att jämföra länder med fokus på arbetsliv

Bengtsson, M, och Berglund. T. (2017). *Arbetslivet*: kap 9, s 229-248 och kap. 11

Att ladda ned från Athena:

Utdrag ur: Esser, Ingrid, och Ola Sjöberg. 2014. "Arbetsmarknadsmodeller." Kap. 7 i *Ekonomi & Samhälle*, red. Adel Daoud and Bengt Larsson. Stockholm: Liber. Sid: 156-166.

Grönlund, Anne och Magnusson, Charlotta 2014. *Jämställdhetens moment* 22.

Utdrag ur: Olofsson, Jonas 2013. "Välfärdspolitiska vägval." i H. Swärd, P-G Edebalk & E. Wadensjö (red.) *Vägar till välfärd*. Stockholm: Liber

Föreläsning 8 Förändringar på arbetsmarknaden – arbetsvillkor och kvalificering

Bengtsson, M, och Berglund. T. (2017). *Arbetslivet*: Kapitel 4, 5 och 8

Att ladda ned från Athena:

Tåhlin, M. (2019). Polariseringsmyten – försvinner verkligen de medelkvalificerade jobben? *Arena idé*. (s 11–19).

Åberg, R. (2013). Tjugohundratalets arbetsmarknad – fortsatt uppqualificering eller jobbpolarisering? *Ekonomisk debatt*, 41 (2), s. 6–15.

FORTE (2019). *Arbetsvillkor och arbetsförhållanden inom gigekonomin: En kunskapsöversikt*. (s 1-13 samt 18-20.)